



SÓSTÓ VADVÉDELMI KÖZPONT



ÁLLATMENTÉS, ÁLLATVÉDELEM:

Az év minden napján fogadjuk a sérült, talált, elárvult vagy segítségre szoruló hazai emlős-, madár- és hüllőfajokat. A beérkező állatokat felkészült állatorvosi csapatunk a legkorszerűbb állatorvosi diagnosztikai eszközök segítségével vizsgálja, majd szakszerű állatorvosi ellátásban részesíti. A traumás sérülések ellátásához felszerelt műtő áll rendelkezésre. A gyógyító tevékenységbe és a kölykök, fiókák felnevelésének folyamatába nyitott üvegfelületeken keresztül a látogatók is bepillantást nyerhetnek. A meggyógyított felnőtt állatok vagy felnevelt kölykök, fiókák esetében is legfőbb célunk, hogy azokat természetes élőhelyükre visszajuttassuk. Ehhez azonban gyakran hosszas rehabilitáció szükséges, amelyet beltéri gondozóhelyiségeinkben, valamint kültéri röpdéinkben- és kifutóinkban szakavatott állatgondozóink végeznek. Azokat az állatokat, amelyek tartós sérülés miatt a természetbe vissza nem engedhetők befogadjuk, és életük végéig a lehető legjobb körülményeket biztosítjuk számukra.



TERMÉSZETVÉDELEM:

A védett állatok mentése (egyedmentés) mellett a természetvédelemre is nagy hangsúlyt fektetünk. Szeretnénk bemutatni a behozott egyedek sérülésein keresztül a hazai védett fajokra leselkedő (populáció szintű) veszélyeket.

Ezen környezeti ártalmakat, melyeket általában emberi tevékenység idéz elő, akkor tudjuk csökkenteni, ha megismerjük azokat. Meg kell értenünk, hogy egy-egy állat egyedi megmentése csak a jéghegy csúcsa. A problémák tényleges, széleskörű, hatékony megoldásához mindig a természetvédelmen keresztül vezet az út. Így például az áramütött vagy mérgezett madáregyedek kapcsán lépéseket tehetünk a közepfeszültségű vezetékek szigetelésének irányában illetve az illegális mérgezések visszaszorításában. Nagyon fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet nemcsak a veszélyeztetett fajok védelmére, de azok élőhelyének megóvására is.

A mentett állatfajok többségét adó madarakon és emlősökön kívül be szeretnénk mutatni hazánk sokszínű élővilágához (biodiverzitásához) szorosan hozzátartozó hulllőket, kételtűeket, valamint a rovarvilágot is.



ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK:

Állatfogadás az év minden napján 8:00-18:00 óra között, ügyeletünk 18:00-8:00 óra között a Székesfehérvári Állatkórház (Alpha-Vet, Székesfehérvár Homokosor 7. szám). Az állatok fogadása és ellátása díjmentes, alapítványunk támogatásával és a látogatási napokon megváltott belépőjeggyel segíthetitek munkánkat. Különbféle adományok tekintetében érdemes elérhetőségeinken érdeklődni.

Az alábbi állatfajokat a kifutók mérete és járványtani, illetve vadászati szabályozások miatt **NEM** tudjuk fogadni:

- **galambokat** (járványtani veszélyt jelentenek a védett madarakra nézve)
- **vadászható emlős fajokat** (róka, borz, őz, szarvas, vaddisznó, mivel jogszabály tiltja az előzetes engedély nélküli állatorvosi ellátást)
- **nem fogadunk semmilyen háziállatot** (sem kóbort, sem gazdásat)

A Sóstó Vadvédelmi Központ Látogatói nyitvatartása:

Hétfő - Kedd	Látogatói szünet!
Szerda - Vasárnap	10:00 - 17:00

Csoportokat csak szerdától-szombatig, előzetes bejelentkezés alapján fogadunk!

Elérhetőségeink:

Cím: 8000 Székesfehérvár, Szárca utca 37.

Telefon: (70) 526 2793

Email: vadvedelem@varosgondnoksag.hu

FB: www.facebook.com/sosto.vadvedelem

Kiemelt partnereink:



MENTÉSI MUNKA A SÓSTÓ VADVÉDELMI KÖZPONTBAN 2022. ÁPRILIS - 2023. ÁPRILIS KÖZÖTT

Az elmúlt egy évben a Sóstó Vadvédelmi Központba összesen **555 bajba jutott állat** érkezett be és kapott ellátást. A mentésre szoruló állatok nagyon sokféle fajhoz tartoztak: egy év alatt összesen **77 különböző állatfaj** egyedét kezeltünk.

A bekerült állatfajok közül leggyakoribbak azok voltak, akik városi környezetben is megtalálják életfeltételeiket: így **84 példány keleti sünt**, **53 példány**, különböző fajhoz tartozó **denevért** (köztük **38 példány rőt koraidenevért**), **41 példány fekete rigót**, **30 példány molnárfecskét**, **17 példány sarlósfecskét** és **13 példány házi rozsdafarkút** hoztak be lelkes megtalálók.

A **sünök** és **fekete rigók** közül sok **elárvult** kölyköt ill. fiókát neveltünk, míg a felnőttek között mindkét fajnál a **harapott sérülés** fordult elő nagy számban. A sünöknél jellemzően kutya-, míg a rigóknál rendszerint macskatámadás volt a kiváltó ok. A **molnárfecskék** és **sarlósfecskék** között ugyancsak sok volt az **elárvulás** miatt segítségre szoruló fióka. Lakott területekről viszonylag nagyszámú, **17 példány karvaly** is érkezett hozzánk. Ők jellemzően traumás **szárnysérülés** miatt kellett, hogy ellátást kapjanak. Ezen fogságban tartásra rendkívül érzékeny faj esetén igen sikeresnek mondható, hogy közülük **3 példányt** gyógyultan engedtünk vissza a természetbe.

Összesen **13 példány harkályfélékhez** tartozó madarat hoztak be, melyek többséges **ablaknak ütközés** következtében szenvedett koponyatraumát.



A ritkább és magasabb védettségi kategóriába tartozó ún. **fokozottan védett fajok** közül a **leggyakoribb** bekerülők ugyancsak az **ember közelében élők** voltak: 25 példány **fehér gólya** és 11 példány **kuvik** kapott ellátást az utóbbi egy évben. Az elmúlt nyár rendkívül aszályos időjárása okozta táplálékhiány miatt sok **fehér gólya** fióka került súlyosan **legyengült** állapotba és szorult segítségre. Közülük 17-et sikeresen neveltünk fel és engedtünk szabadon a nyár végén.

Ugyanakkor lakott területen kívül eső, **mezőgazdasági környezetből** is viszonylag sok, segítségre szoruló állat érkezett: 25 példány **egerészölyv**, 18 példány **vörös vércse** és 11 példány **erdei fülesbagoly** került be a mentőközpontba. Az ellátásra szoruló **egerészölyvek** és **vörös vércsék** közül legtöbben villanyoszlopra leszállva **áramütést** szenvedtek. Rajtuk sajnos rendszerint nem tudtunk segíteni vagy szárnyuk amputálása miatt örök fogságra lettek ítélve. Megemlítendő, hogy több egerészölyv mérgezés áldozata lett. Sok **erdei fülesbagoly** szorult mentésre gépkocsi okozta **gázolás** következtében.

Az elmúlt egy év alatt meglehetősen sok **vizes élőhelyhez kötődő** madarat kezeltünk: 18 példány **dankasirály**, 15 példány **sárgalábú sirály**, 11 példány **bütykös hattyú** és 6 példány **barna rétihéja** ellátásán kívül, gyógykezelésben részesült még, többek között, **törpegém** (5 példány), **vörösgém** (1 példány), **nagy kócsag** (1 példány) és **szerecsensirály** (1 példány) is. A **sirályok** túlnyomó része **botulizmus** okozta bénultság miatt igényelt hosszas, akár több mint 4 hétig tartó ellátást. Kiemelnénk, hogy egy **hattyú** és egy **szürke gém** természetben hagyott **horgászhorog** és **zsinór** okozta sérülés áldozata lett.



Külön említésre méltóak a bekerült **erdei élőhelyhez kötődő** emlősök: **8** példány **vörös mókus** és **3** példány **nagy pele** érkezett az elmúlt év folyamán. Őket jellemzően **elárvulva** találták. Sok munka áll mögötte, hogy a néhány grammos pelekölykök közül kettőt sikeresen felneveltünk és szabadon engedtünk.

Fogadtunk olyan kifejezetten ritka és nagy természetvédelmi értékű, **fokozottan védett** fajokat is, mint **uhu** (1 példány), **réti sas** (3 példány), **fekete gólya** (2 példány) vagy **gulipán** (1 példány). Kiemelten fontos eredményünk, hogy mind a két, **mérgezés** áldozatául esett rétisast sikeresen gyógykezeltük és repatriáltuk.

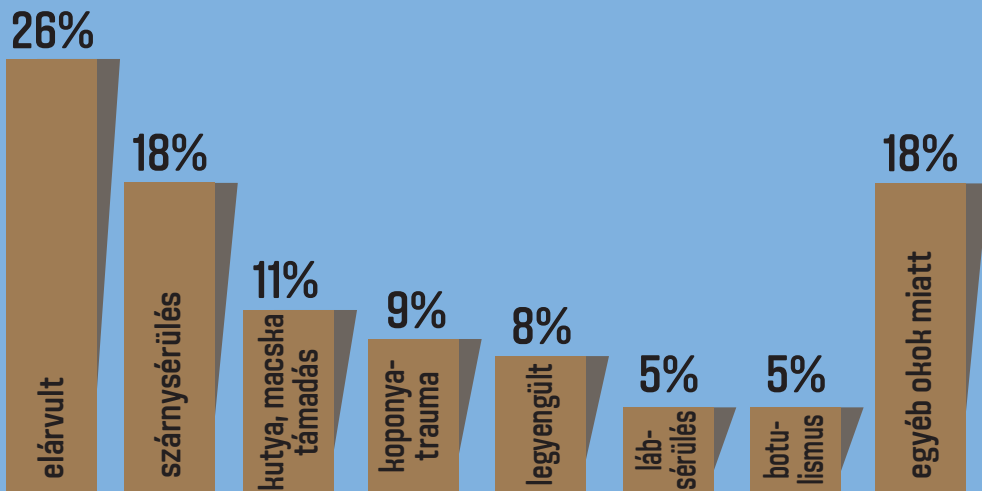
A mentőmunkánk eredményeként összesen **207** állatot sikerült **szabadon engednünk**. A természetbe visszahelyezett egyedek **természetvédelmi értéke összesen 11.055.000 Ft**.

A mentésre szoruló állatok túlnyomó része Székesfehérvárról került be. Azonban nagyon sok, összesen további **102 településről** érkeztek hozzánk sérült vagy elárvult állategyedek. A megtalálási helyszínek nagy része Fejér és Veszprém megyére esik, de gyakorlatilag **50 km-es körzetből**, nagyon sok helyszínről hoztak be bajba jutott vadállatot. Ugyanakkor 100 kilométernél messzebből is több, mentett állat érkezett.

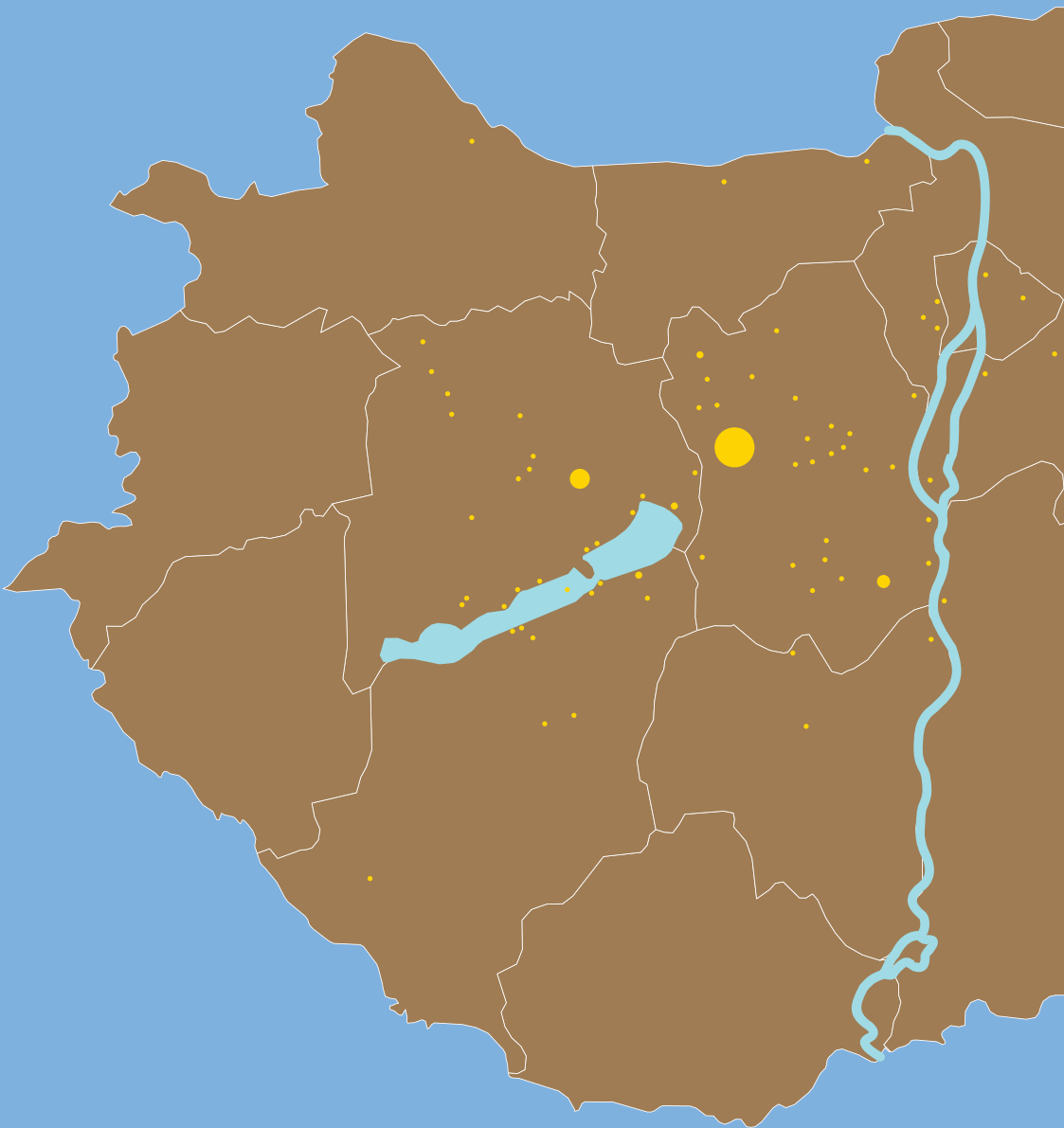


Behozott Faj	<u>77</u>
Behozott Példányszám	<u>555</u>
Elengedett szám	<u>207</u>
Visszahelyezett érték	<u>11.055.000 Ft</u>

Az állatok az alábbi ábrán látható okok miatt kerültek be a leggyakrabban:



MENTETT VADÁLLATOK MEGTALÁLÁSI HELYSZÍNEI



EMLÉKEZETES ESETEK A SÓSTÓ VADVÉDELMI KÖZPONTBAN 2022. ÁPRILIS - 2023. ÁPRILIS KÖZÖTT

„Misi” a mókus



Elmúlt egy évünk legnépszerűbb mentett állata kétségtelenül egy kismókus volt, akit rajongói „Misinek” neveztek el. „Misi” 2022 tavaszán, kölyökként, egy sérülés (alkarcsonttörés) miatt került be mentőközpontunkba. A kitartó gyógykezelésnek és gondos nevelésnek köszönhetően a nyár végére egészséges, felnőtt mókusként tudtuk szabadon engedni a Sóstó Természetvédelmi Területen. Rajongói, némi szerencséjével, a Város által körülölelt védett területén találkozhatnak vele!

Titokzatos nád lakó

2022 nyarán egy törpegém érkezett hozzánk lábszártöréssel. A csonttörést állatorvosainknak sikeresen stabilizálták, azonban az apró termetű madár sehogyan sem volt hajlandó eleséget elfogadni, és féltő volt, hogy a végén egyszerűen éhen hal mielőtt a csontja összeforrna. Ezúttal tehát nem orvosi bravúrra, hanem alapos természetismeretre volt szükség! A törpegém a sűrű nádasok rejtett életmódú lakója. Gondozóink aprólékos munkával nádszálakból mű-nádast építettek számára, majd apró halakat fogtak neki, amelyeket élve, egy vödör vízből kínáltak fel. Gémünk egyből otthonosabban érezte magát, enni kezdett és sikeresen meggyógyult. Kevés mentőhely büszkélkedhet vele, hogy ilyen érzékeny madárfajt sikeresen tudott gyógyítani!



"Csikócsőr"



Az első évünk számunkra legemlékezetesebb mentett állata egy fenséges rétisas volt. A sas a Sóstó Vadvédelmi Központ megnyitása után néhány nappal, rendkívül súlyos, haldokló állapotban került be a mentőhelyre. A tünetek szerves foszforsavészter mérgezésre utaltak, melyek méreggel kezelt csalétek elfogyasztása következtében alakulhattak ki. Ezen, ma már betiltott méreganyag használata illegális, szándékos kihelyezése bűncselekménynek számít! A rétisas minden bizonnyal elpusztult volna, ha tette kész megtalálója nem ér be vele rövid időn belül a frissen megnyitott mentőközpontba! Csatunk egyből mély vízben találta magát, hiszen az egyik legnagyobb természetvédelmi értékű állatfaj egyedének élete forgott kockán. A gyors beavatkozásnak, majd több hónapon át tartó, napi szintű kezelésnek köszönhetően a sas állapota fokozatosan javult, a félelmetes, vad ragadozómadár pedig egyre barátságosabbá, bizalmasabbá vált gondozóival. Így nyerte el tőlünk, egy mesehős után, a „Csikócsőr” nevet. Hónapokig tartó kezelés után a rétisas végül sikeresen felépült. Nyáron ünnepélyes keretek között, Székesfehérvár polgármesterével és a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakembereivel közösen engedték szabadon természetes élőhelyén.

Pelenevelde

Az elmúlt egy évben számtalan elárvult kölyök és fióka érkezett hozzánk, akiket kitartó gondoskodással igyekeztünk felnevelni. Közülük is legemlékezetesebb egy pelekölyök volt, aki 4 grammosan, csupaszon és zárt szemekkel érkezett hozzánk, ezért különösen nagy kihívást jelentett életben tartani. A kitartó, éjjel-nappali 3 óránkénti etetésnek köszönhetően szépen gyarapodott. Azonban őszre még nem érte el a teleléshez megfelelő súlyhatárt, így a mentőközpont a kezelőhelyiségében rendeztünk be számára a természetes élőhelyéhez közelítő lakosztályt. Pelénk, barátságos természetének hála, a Vadvasárnapok sztárjává vált.



JELÖLT MADARAK MECKERÜLÉSI ADATAI 2022. ÁPRILIS - 2023. ÁPRILIS KÖZÖTT

Minden a Sóstó Vadvédelmi Központban sikeresen gyógykezelt vagy felnevelt madarat a természetbe visszaengedés előtt **egyéni azonosítóval ellátott ornitológiai jelölőgyűrűvel** látunk el, hogy később a szabad természetben legyen esély az azonosításukra. Az azonosítás megkönnyítése érdekében bizonyos fajoknál **színes gyűrűvel** való jelölést is alkalmaztunk.

Az elmúlt egy évben összesen **45 faj 98** általunk szabadon engedett **egyedét** jelöltük. A számos kis énekes- és vízimadár mellett, olyan ritka, fokozottan védett madárfajok is „eljegyzésre kerültek a tudománnyal”, mint kuvik, rétisas vagy uhu.

Először egy nálunk nevelkedett fiatal **fehér gólya** adott hírt magáról, akinek 2022 szeptemberében, vonulás közben **Szerbiában** olvasták le a gyűrűjét. Ezután egy 2022 júliusában botulizmusból meggyógyított **dankasirályról** szereztünk tudomást, akit először az év szeptemberében figyeltek meg a **Velencei-tónál**, majd azóta is többször azonosították ott. A 2022-es évben mérgezés miatt bekerült, majd sikeresen gyógykezelt két **rétisas** közül az egyiket négy hónappal a szabadon engedést követően sajnos elpusztulva találták. Az elhullás okaként ismételt mérgezés gyanúja merült fel. Az elpusztult madár azonosítását fém jelölőgyűrűje tette lehetővé.

2022. októberben Bodajkoról fertőző betegség miatt igen legyengült állapotban bekerült **bütykös hattyú** gúnárt természetvédelmi szakemberek tanácsára a Velencei-tavon engedték szabadon, azonban az alapos felerősítésnek köszönhetően néhány nap múlva már **Bodajkon**, családja körében észlelték újra. Azonosítása színes gyűrűje alapján történehetett. 2022 júliusában botulizmus miatt bekerült, majd sikeresen szabadon engedett **dankasirály** 2023 márciusában a Vadvédelmi Központ közvetlen közelében, a Sóstó sirálszigetén kezdett költésbe.

Sikeresen meggyógyított madaraink gyűrűzése ily módon lehetővé teszi, hogy állapotukról a természetben való visszajuttatásukat követően is hírt kapjunk, mely munkánk legfontosabb visszaigazolását jelenti számunkra!



DAJKÁSÍTOTT MADÁRFIÓKÁK 2022. ÁPRILIS - 2023. ÁPRILIS KÖZÖTT

A Sóstó Vadvédelmi Központban törekszünk arra, hogy a hozzánk bekerült fiókákat lehetőleg saját szülei, vagy legalábbis fajtársaik neveljék fel, hiszen így van a legnagyobb esélyük, hogy későbbi életükhöz szükséges minden képességet elsajátíthassanak. Amennyiben a fészkébe, saját szüleihez való visszahelyezésre nincs esély, minden esetben megpróbálunk pótszülőket keresni a számukra.

A **dajkásítás**, vagyis, hogy megfelelő, a segítségre szoruló fiókával egykorú fiókákat nevelő szülőpárt találjunk és a fészekbe a mentett fiókát bejutassuk, gyakran komoly kihívást jelent! Ehhez nagy segítségünkre van a **hivatásos és civil természetvédelmi szakemberekkel** folytatott kiváló kapcsolat. Továbbá nagy előny számunkra, hogy több munkatársunk régóta folytat civil önkéntes természetvédelmi tevékenységként **madárodú kihelyezést és karbantartást**. A fiókákat túlnyomó részét ilyen mesterséges költőhelyekre tudtuk kihelyezni. Az elmúlt egy évben **8 madárfaj 30 egyedénél** alkalmaztunk adoptálást. **4** példány *füleskuvik*, **4** példány *kuvik*, **2** példány *erdei fülesbagoly*, **1** példány *vörös vércse*, **9** példány *széncinke*, és **2** példány *molnár-* és **3** példány *füstifecske*, valamint **5** példány *házi rozsdafarkú* fiókát juttattunk sikeresen nevelőszülőkhöz. A dajkásítás sikerességét a legtöbb esetben ellenőrizni tudtuk és ez alapján kiváló eredményekről számolhatunk be, az eljárás jól működőnek bizonyult.



SZEMLÉLETFORMÁLÁS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS A SÓSTÓ VADVÉDELMI KÖZPONTBAN

A Sóstó Vadvédelmi Központban fontos küldetésünknek tartjuk a látogatók szemléletformálását és a gyerekek környezeti nevelését is. Ennek megfelelően az elmúlt egy évben folyamatosan, napi rendszerességgel, tartottunk a látogatók számára egyénre szabott, ismeretterjesztő előadással egybekötött **körbevezetések**et, akár egy-egy családról akár nagyobb csoportról legyen szó. Tavaly nyár óta minden vasárnap nyílt nap jellegű rendezvényt tartottunk **„Vadvasárnap”** elnevezéssel. Ezeken a mentőközpont állatorvosai mutatják be az éppen gyógykezelés alatt álló vadállatokat. Egy-egy mentett állat személyes történetén keresztül a látogatók az élővilág bonyolult, ugyanakkor rendkívül érdekes összefüggéseivel is megismerkedhetnek. Az előadás során izgalmas állatorvoslási esetek és érdekes röntgenfelvételek is bemutatásra kerülnek. Az állatgondozók segítségével a résztvevők testközelből figyelhetik meg a kezelt állatokat, valamint érdekes ismereteket kaphatnak tőlük az állatok gyakran meghökkentő tulajdonságairól vagy különös viselkedéséről. Rendezvényeinken a látogatók rendszeresen részt vehettek madárgyűrűző bemutatókon és gyógyult vadállatok közös elengedésén. Az április 23.-i megnyitón kívül október 16.-án **„Vadonleső Vasárnap”** elnevezéssel tartottunk egész napos, nagy rendezvényt, melyeken több száz érdeklődő fordult meg. Az elmúlt egy évben több ezer érdeklődő látogatott el hozzánk és kapott, reményeink szerint, egy kicsit a természethez közelebb álló szemléletet.







Csete Gábor
Intézményvezető



Dr. Flesch Márton
Vezető Állatorvos



Pintér Zsófia
Vezető asszisztens - állatgondozó



Holeszár Sándor
Szakmai Koordinátor



Dr. Mietsch Rita
Állatorvos



Horváth Réka
Asszisztens - állatgondozó



Antal István
Szakmai Koordinátor



Dr. Schmidt Andrea
Állatorvos



Petrovits Andrea
Asszisztens - állatgondozó

Támogasd a természet- és állatvédelmi törekvéseinket!



Sóstó Természetvédelmi Alapítvány

Raiffeisen Bank Zrt.

Számlaszám: 12001008 - 01868437 - 00100004

IBAN: HU 46 12001008 - 01868437 - 00100004

